

Zamiast wstępu

Niby wiemy wszystko, czy przynajmniej bardzo dużo, o pierwszym tomiku poety, a jednak – czy potrafimy odpowiedzieć na, z pozoru proste, pytanie, skąd wzięły się Mickiewiczowskie *Ballady i romanse*, jak doszło do powstania tego zbioru? Nawet jeśli mamy zrekonstruowane stopniowe dochodzenie poety do romantyzmu. Nawet jeśli odkryliśmy tajniki jego życia psychicznego w czasie pisania poszczególnych utworów. Nawet jeśli poznaliśmy ich poetykę oraz konteksty. I tak wydaje się, że u źródeł *Ballad i romansów* znajduje się coś nieredukowalnego, niejasnego. Można by zapewne przekonywać, że tak zawsze jest z poezją, zwłaszcza z dobrą poezją. Ale przecież o cyklu Mickiewicza wiemy dużo, dysponujemy poświęconą mu sporą biblioteką opracowań, co nie zmienia odczucia związanego z *Balladami i romansami* kłopotu hermeneutycznego.

Jak do tego doszło, że w 1822 roku w Wilnie niemal nieznanymi młodymi poetami publikuje zbiór, który sprawia, że nic już w dziejach polskiej poezji nie będzie, jak wcześniej? Możemy próbować o tym rozmawiać, zawsze jednak pozostanie jakaś niepewność – taka, jaka, w moim przekonaniu, nie towarzyszy powstaniu III cz. *Dziadów* czy *Pana Tadeusza*. Do rąk czytelnika trafia właśnie numer „Przeglądu Humanistycznego”, zawierający ślad takiej rozmowy. Poświęcone *Balladom i romansom* teksty (z wyjątkiem jednego – autorstwa Mikołaja Gliškiego) zostały wygłoszone i przedyskutowane na seminarium, które odbyło się w październiku 2022 roku w opactwie w Tyńcu. Pomysłodawcą spotkania i gospodarzem stał się, piszący swoją książkę o cyklu Mickiewicza, dr Szymon Hiżycki OSB. W trakcie seminarium wygłoszono więcej tekstów niż drukujemy dzisiaj. Czytelnik może je odnaleźć w dostępnym w internecie zapisie¹.

Michał Kuziak

---

¹ Zob. Tynec.tv Konferencja „Mickiewicz w Tyńcu. Ballady i Romanse”, 14.10.2022 r cz. I Tynec.tv – Konferencja „Mickiewicz w Tyńcu. Ballady i Romanse”, 14.10.2022 r cz. II Tynec.tv Konferencja „Mickiewicz w Tyńcu. Ballady i Romanse”, cz. III, 13.10.2022 r Tynec.tv – Konferencja „Mickiewicz w Tyńcu. Ballady i Romanse”, cz. IV, 13.10.2022 r. [dostęp 21.10.2025].